

ÅRSREDOVISNING

STIFTELSEN CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Styrelsen och verkställande direktör för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola med säte i Göteborg, org.nr: 855100-5799, avger härmed årsredovisning samt koncernredovisning för verksamhetsåret 1 januari till 31 december 2018.

Stående från vänster: Daniel Langkilde, Per- Olof Arnäs, Marianne Stenius, Stefan Bengtsson, Johan Malmquist, Olle Larkö och M Johan Widerberg.
Sittande från vänster: Lena Treschow Torell (adjungerad), Stefan Johnsson, Christel Armstrong Darvik och Helene Odenjung.
Frånvarande: Nicolas Hassbjer.

STYRELSEARBETE

Styrelsen i Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) har det yttersta ansvaret för koncernen, enligt föreskrifter i stiftelselagen och stiftelsens stadgar. Styrelsen bestod 2018 av 11 ledamöter, varav en lärarrepresentant och en studeranderepresentant som utsetts av sina respektive organisationer samt rektor som är självskriven ledamot enligt stadgarna. Resterande åtta ledamöter, inklusive ordförande, är utsedda av regeringen. Uppstår behov om nominering av ledamöter överlämnas frågan till en i förväg utsedd nomineringskommitté. Kommittén består av representanter från olika roller i samhället och ger förslag på styrelseledamöter och styrelseordföranden, vilka därefter föreslås och beslutas av regeringen.

Stödjande organ till styrelsen finns formerade som utskott, deras uppgift är att bereda underlag för styrelsen, samt i vissa frågor besluta om hantering. Styrelsen antar årligen arbetsordning och instruktioner för dessa.

Finansutskott

För Chalmersstiftelsens placeringsverksamhet finns ett finansutskott. Utskottet utvärderar och beslutar om förändringar inom kapitalförvaltningen och hantering av balansräkningen, samt följer upp efterlevnaden av utfärdade instruktioner och föreslår vid behov ändringar i den koncernövergripande finanspolicyn. Finansutskottet består av styrelsens ordförande, två styrelseledamöter med relevant kompetens, Chalmersstiftelsens vd och finanschef samt två adjungerade tjänstemän från Chalmersstiftelsen. Möten hålls fem gånger per år och kan sammankallas vid behov.

Satsningsutskott

Styrelsens satsningsutskott har till uppgift att bereda styrelsens beslut i frågor kring satsningar som Chalmersstiftelsen har i uppgift att hantera enligt stadgar och rollfördelningen mellan Chalmers och Chalmersstiftelsen. Bland annat bereder satsningsutskottet beslut angående Chalmersstiftelsens utvecklingsprojekt samt beslut för satsningar som sker på Chalmersstiftelsens eget initiativ. Satsningsutskottet fattar beslut i de ärenden som uppdragits av styrelsen. Satsningsutskottet består av styrelsens ordförande, två styrelseledamöter, Chalmersstiftelsens vd

och en adjungerad tjänsteman från Chalmersstiftelsen samt en adjungerad tjänsteman från Chalmers. Möten hålls tre till fem gånger per år.

Risk- och revisionsutskott

Styrelsens risk- och revisionsutskott har till uppgift att säkerställa att koncernen har system för intern kontroll och skall övervaka, följa upp och bereda frågor rörande den interna styrningen och kontrollen. Utskottet skall med internrevisorn diskutera revision och syn på Chalmersstiftelsen och Chalmers risker, följa upp de interna och externa revisorernas granskningar samt utvärdera deras arbete. Risk- och revisionsutskottet består av styrelsens ordförande och två styrelseledamöter samt en adjungerad tjänsteman från Chalmers. Möten hålls fyra gånger per år.

CHALMERSSTIFTELSENS STYRELSE 2018

Styrelsen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har följande ledamöter:

UTSEDDA AV REGERINGEN

Stefan Johnsson
Ordförande

Johan Malmquist
Ledamot

UTSEDD AV HÖGSKOLANS LÄRARE

Per Olof Arnäs
Ledamot

Christel Armstrong Darvik
Vice ordförande

Helene Odenjung
Ledamot

UTSEDD AV CHALMERS STUDENTKÅR

Daniel Langkilde
Ledamot

Marianne Stenius
Ledamot

M Johan Widerberg
Ledamot

Nicolas Hassbjer
Ledamot

SJÄLVSKRIVEN LEDAMOT
Stefan Bengtsson
Rektor och vd Chalmers tekniska högskola
AB

Olle Larkö
Ledamot

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) är moderstiftelse i koncernen och vars uppgift är att äga Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers). Enligt stiftelseförordnandet kan Chalmersstiftelsen inte avhända sig aktieinnehavet i Chalmers.

CHALMERSSTIFTELSENS ÄNDAMÅL

Chalmersstiftelsen bildades den 1 juli 1994 och har till ändamål att som ensam ägare till Chalmers, verka för att bolaget bedriver utbildning och forskning på en internationellt hög nivå. Därtill att verka för att koncernens resurser utnyttjas effektivt för att uppnå ändamålet, samt att finansiera uppdrag som Chalmersstiftelsen bedömer vara av värde för verksamheten.

Stiftelsekapitalet är den finansiella basen för ägaruppdraget. Chalmersstiftelsen är bildad ur avvecklingen av löntagarfonderna och vid bildandet erhöll Stiftelsen 1 580 mnkr, varav 900 mnkr är det bundna stiftelsekapitalet. Genom en god förvaltning av stiftelsekapitalet samt ett effektivt nyttjande av koncernens uppbyggda resurser skapas värden som syftar till att finansiera särskilda strategiska satsningar (ändamålet) och kostnader för bland annat Chalmersstiftelsens kansli och styrelse.

Avtal med staten

Den del av verksamheten vid Chalmers som är finansierad av svenska staten är reglerad i ett långfristigt ramavtal mellan svenska staten, Chalmersstiftelsen och Chalmers som gäller till år 2024. Utöver detta sluter Chalmers och svenska staten ettåriga avtal som reglerar universitetets rätt till ersättning, återrapporteringskrav till staten samt uppdrag att bedriva grundläggande högskoleutbildning, forskarutbildning och forskning.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Koncernen

Verksamheten som bedrivs inom koncernen består främst av Chalmers som bedriver utbildning och forskning. Koncernen består av de helägda dotterbolagen Chalmers tekniska högskola AB, Chalmersfastigheter AB och SSPA Sweden AB med tillhörande dotterbolag samt intressebolag.

Närstående organisationer till koncernen är; Stiftelsen Chalmers Innovation, Stiftelsen Chalmers Industriteknik och Stiftelser med anknuten förvaltning till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola.

Verksamhet i dotterbolag

Chalmers tekniska högskola AB

bedriver utbildning och forskning samt nyttiggörande av dessa inom teknik, naturvetenskap och samhällsvetenskap. Utöver de statligt finansierade uppdragen bedrivs även forskning med EU finansiering och i industriella samarbeten, samt i projekt finansierade av stiftelser och institut. Nyttiggörande av forskning och utbildning sker genom att stödja forskare i att kommersialisera kunskap som skapas inom verksamheten. Fortbildning och uppdragsutbildning är också ett verktyg för att nyttiggöra utbildning och forskning.

Chalmers Professional Education AB

är Chalmers organisation för genomförande av högkvalitativa uppdragsutbildningar till yrkesverksamma så att forskning ska komma samhället till nytta. Kunskapsinnehållet levereras av ämnesexperter från Chalmers, andra ledande universitet och organisationer världen över.

Chalmers Ventures AB

ska omsätta kompetens och forskningsresultat till att skapa unika teknik- och kunskapsbaserade tillväxtföretag med goda internationaliserings-möjligheter. Chalmers Ventures är navet i Chalmers satsning för att nå internationell toppklass inom innovation och entreprenörskap. Chalmers Ventures bedriver sin verksamhet med hjälp av fem verksamhetsområden, Encubation, Startup camp, Tech transfer, Accelerator samt Scale. Utöver affärsutvecklingsstöd har Chalmers Venture möjlighet att investera i de bolag som ingår i eller har ingått i någon av processerna.

Chalmersfastigheter AB

försörjer Chalmers och övriga hyresgäster inom campus med lokaler och miljöer genom att förvärva, äga, förvalta och utveckla fastigheter samt att hyra in fastigheter och lokaler från andra fastighetsägare. Chalmers verksamhet är samlad i campusmiljöer på Lindholmen och Johanneberg i Göteborg samt vid Onsala Rymdobservatorium på Råö.

Chalmersska huset AB

ansvarar för driften av den fastighet som byggdes till privatbostad åt William Chalmers, vilken stod färdigt 1807. Idag används Chalmersska huset som mötesplats för akademien och näringslivet genom att tillhandahålla faciliteter för konferenser.

SSPA Sweden AB

är ett kunskapsföretag som arbetar med utveckling i den maritima branschen. Bolaget har två affärsområden; fartygsutveckling och maritima operationer samt en forskningsanläggning. Genom medverkan i europeiska och svenska forskningsprogram utvecklar SSPA sin kunskapsbas till fördel för sina kunder. Utifrån denna plattform har företaget utvecklats till ett välkänt internationellt verksamt företag inom flera segment.

Verksamhet i intressebolag

AstaZero AB

är världens första fullskaliga oberoende testmiljö för framtida trafiksäkerhet. Det som är unikt med anläggningen är att olika trafikmiljöer gör det möjligt att testa avancerade säkerhetssystem och funktioner för alla typer av trafik och trafiksituationer. Detta möjliggör forskning, utveckling och certifiering av framtida trafiksäkerhetssystem och fungerar som en internationell arena öppen för fordonstillverkare, leverantörer, lagstiftare, universitet och högskolor från hela världen.

Lindholmen Science Park AB

driver en internationell samverkansmiljö för forskning, innovation och utbildning inom transport, ICT, media och visualisering som erbjuder en neutral utvecklingsmiljö där aktörer från näringsliv, akademi och samhälle tillsammans kan driva stora forsknings- och utvecklingsprojekt. Open Arena Lindholmen är en miljö för att driva samverkansprojekt.

Johanneberg Science Park AB

driver en mötesplats, för idé och kunskapsutbyte mellan näringsliv, akademi och samhälle. Fokusområdena är samhällsbyggnad, energi, material- & nanoteknik. På Open Arena Johanneberg skapas möjligheten till en bred samverkan där näringsliv, forskare, studenter och konkurrenter möts för att utbyta erfarenheter, få nya idéer och driva innovationsprojekt samt testa lösningar på framtidens samhällsutmaningar.

Sahlgrenska Science Park AB

erbjuder expertkunskap och erfarenhet på en affärsmässig grund, tillsammans med andra life science-aktörer och ett stort nätverk inom näringslivet. Hållbar hälsa och individen i fokus är ledord för att öka förutsättningarna för företag, akademi och sjukvård att samarbeta.

Swedish Electric Transport Laboratory AB

bildades under 2018 med målet att bygga upp och driva ett testcenter för elektromobilitet. Testcentret syftar till att etablera en arena för forskning och utveckling av nya tekniker främst för elektrifierade fordon men även för elektrifierade fartyg, luftfartyg och arbetsmaskiner samt stärka kompetensen på dessa områden i Sverige. Testcentret ska bidra till akademisk forskning av hög kvalitet och påskynda utvecklingen av framtidens elektrifierade transportmedel. Projektet bygger på samverkan mellan akademi, institut och industri.

Johanneberg Campusbo AB

äger och utvecklar studentboende på campus Johanneberg i en fastighet med 479 st lägenheter.

Flowtech International AB

bedriver teknisk konsultverksamhet för beräkning av strömning, motstånd och framdrivningseffekt för flytande konstruktioner, främst fartyg.

Hållbarhetsrapportering

Hållbarhetsrapportering upprättas av dotterbolagen Chalmers tekniska högskola AB och Chalmersfastigheter AB enligt ÅRL 6 kap §11 och finns på respektive bolags hemsida, www.chalmers.se och www.chalmersfastigheter.se.

Moderstiftelsen

Chalmersstiftelsens uppgift består i att säkerställa att resurser används optimalt för att uppnå ändamålet. Verksamheten bedrivs inom tre huvudområden;

- Likviditets- och kapitalförvaltning
- Satsningar och stipendier
- Koncern- och ägarfrågor.

Likviditets- och kapitalförvaltning

Koncernens likviditet är samlad i en koncernkontostruktur för att optimera kostnaden för att hålla balanserat utrymme av finansierings- och rörelsekapital.

Kapitalförvaltningen bedrivs efter den koncernövergripande finanspolicy, vilken reglerar hur koncernens tillgångar och skulder skall hanteras. Styrelsens finansutskott har bland annat till uppgift att besluta om allokering, det vill säga till vilken omfattning och i vilka marknader som investeringarna skall placeras.

Kapitalförvaltningen bedrivs genom att aktieinvesteringarna till största delen investeras i publika aktiefonder men även direkt i aktier, såväl noterade som onoterade. Investeringar i onoterade aktier sker bland annat genom kapitalandelslån som är kopplade till dotterbolaget Chalmers Ventures verksamhet.

Ränteplaceringar sker till största delen i företagsobligationer men också i ett antal publika räntefonder.

Chalmersstiftelsens mål för kapitalförvaltningen är att under rullande tioårsperioder, i genomsnitt avkasta 3 % plus inflation per år, beräknat som avkastning på eget kapital efter samtliga kostnader. Ambitionen är att avkastningen ska genereras under kontrollerad risk, genom aktiv allokering och god selektering av placeringstillgångar.

Satsningar och stipendier

Chalmersstiftelsen har som riktlinje att de satsningar (beviljade anslag), som görs ska bidra till kvalitet och förnyelse i Chalmers verksamhet samt vara tidsbegränsade. Satsningarna skall inte avse ändamål för vilka reguljär finansiering finns och samplanering i förhållande till Chalmers övriga uppdrag eftersträvas. Chalmersstiftelsen har beviljat 3,6 mdkr till ändamål vid Chalmers i form av satsningar och ägartillskott mellan åren 1994-2018.

Chalmersstiftelsen beviljar även anslag från 33 stycken gåvomedelsfonder, vilka är erhållna gåvor och donationer med specificerat ändamål.

Stiftelser med anknuten förvaltning till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola

Chalmersstiftelsen förvaltar 62 stycken stiftelser i anknuten förvaltning vars huvudsakliga ändamål är att bevilja stipendier och forskningsbidrag till studerande och anställda vid Chalmers samt bevilja bidrag till verksamheten som bedrivs vid högskolan. Förvaltad kapital var vid årets ingång 306 mnkr (288) och vid årets utgång 298 mnkr (306).

Koncern- och ägarfrågor

Ägarstyrning i koncernen bedrivs genom fastställd ägarpolicy som reglerar övergripande gemensamma principer för att tydliggöra uppdraget mot Chalmers och för att säkerställa en god nivå på kontroll. I policyn behandlas förutom direktiv för respektive verksamhet även riktlinjer för informationsspridning, samverkan och värnandet av varumärket. Styrelsernas arbete utvärderas årligen enligt en gemensam modell.

FINANSIELL STÄLLNING, RESULTAT OCH NYCKELTAL**Koncernen**

Årets redovisade resultat uppgår till -96 mnkr (167) och eget kapital uppgår per balansdagen till 3 055 mnkr (3 204).

<i>Belopp i mnkr</i>	2018	2017	2016	2015	2014
Rörelsens intäkter	3 975	3 876	3 780	3 726	3 624
Årets resultat	-96	167	- 136	314	294
Eget kapital	3 055	3 204	3 038	3 174	2 864
Balansomslutning	8 440	8 125	8 048	7 741	7 604
Medelantal anställda	3 262	3 239	3 246	3 158	3 051

För koncernens dotterbolag fördelar sig rörelseintäkter respektive resultat efter finansiella poster (koncerninterna transaktioner har ej eliminerats) enligt följande:

<i>Belopp i mnkr</i>	Rörelseintäkter		Resultat efter finansiella poster	
	2018	2017	2018	2017
Chalmers tekniska högskola AB	3 802	3 695	-74	2
Chalmers Professional Education AB	35	37	0	- 3
Chalmers Ventures AB	67	52	30	13
Chalmersfastigheter AB	570	546	44	61
SSPA Sweden AB	104	110	-3	- 9

Skillnaden i resultat för Chalmers tekniska högskola 2018 jämfört med 2017 utgörs främst av högre pensionsrelaterade kostnader.

Investeringar

Koncernens investeringar i materiella tillgångar har under året uppgått till 215 mnkr (320) exklusive finansiell leasing. Därav utgör byggnader och mark 42 mnkr (87) samt maskiner och inventarier 172 mnkr (232). Pågående nyanläggningar uppgår per balansdagen till 49 mnkr (67).

Finansiell ställning och likviditet

Koncernens likvida medel uppgår vid årets slut till 927 mnkr (589). Koncernens balanslikviditet uppgår till 50 % (61) och soliditeten uppgår till 36 % (39).

Kassaflöde

Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 614 mnkr (115) och totalt kassaflöde uppgick till 388 mnkr (-197).

Moderstiftelsen

Årets redovisade resultat uppgår till -1,4 mnkr (203), resultatet exklusive gåvomedelfondernas intäkter och kostnader uppgår till 1 mnkr (191). Resultatförändringen beror främst på en kraftigt vikande aktiemarknad jämfört med tidigare år. Eget kapital 2 115 mnkr (2 257) består av bundet eget kapital 900 mnkr (900) och fritt eget kapital 1 215 mnkr (1 357). Chalmersstiftelsens

beviljade anslag minskar eget kapital med 141 mnkr (88) och erhållna donationer ökar eget kapital med 0 mnkr (3,8), en nettoförändring om -142 mnkr (118).

Flerårsöversikt

Belopp i mnkr	2018	2017	2016	2015	2014
Årets resultat	-1	203	137	124	248
(varav Gåvomedel)	3	12	7	8	12
Beviljade anslag	-141	- 88	- 87	- 90	- 58
(varav Gåvomedel)	-57	- 9	- 8	- 7	- 7
Eget kapital	2 115	2 257	2 139	2 088	2 049
(varav Gåvomedel)	62	121	115	114	109
Balansomslutning	4 864	4 820	4 690	4 658	4 582

Kapitalförvaltningen sker genom samförvaltning av samtliga tillgångar och resultatet fördelas efter respektive enhets andel, baserat på eget kapital. Resultatet av kapitalförvaltningen för samförvaltningen uppgår till 19 mnkr (255) före kostnader och beviljade anslag. Kostnader består av förvaltningskostnader, samt kostnader för administration. Resultatet för Chalmersstiftelsens kapitalförvaltning motsvarar en avkastning på eget kapital på -0,2% (9,6). För perioden 2009 - 2018 blir den årliga avkastningen 8,1 % och det jämförbara långsiktiga målet är 4,1 % (3 % plus årlig inflation). Chalmersstiftelsens värdepappersinnehav för samförvaltningen kan beställas från Chalmersstiftelsens kansli.

Kostnader

Kostnaderna för Chalmersstiftelsens verksamhet består i huvudsak av personalkostnader och externa förvaltningskostnader. Personalkostnader uppgår till 10,3 mnkr (9,4).

Skatt

Chalmersstiftelsens ändamål är allmännyttigt och Chalmersstiftelsen uppfyller även i övrigt kraven för inskränkt skattskyldighet.

RISKER

Koncernen

Risker inom koncernen hänförs främst till de finansiella riskerna inom kapitalförvaltningen i moderstiftelsen. De finansiella riskerna kontrolleras och följs upp via den koncernövergripande finanspolicyn. För dotterbolagen hänförs riskerna främst till verksamhetsrisker och huvudsakligen till att finna finansiärer och uppdragstagare.

Finansiella risker

Koncernen är utsatt för finansiella risker som kan leda till fluktuationer i resultat och kassaflöde, vilket skulle kunna leda till att Chalmers inte kan uppnå de uppsatta målen. Dessa risker är huvudsakligen kopplade till fluktuationer i finansiella marknader såsom, marknadsrisk, kreditrisk och valutarisk.

Koncernens finanspolicy anger ramar för hur olika typer av tillgångar och skulder skall hanteras samt med vilken riskprofil kapitalförvaltningen i Chalmersstiftelsen ska bedrivas.

Marknadsrisk

Chalmersstiftelsens kapitalförvaltning delas upp i tre olika tillgångsslag; aktier, räntor och alternativa placeringar. Enligt koncernens finanspolicy är neutral fördelning mellan dessa tillgångsslag 40 % aktier, 60 % räntor och 0 % alternativa placeringar. Chalmersstiftelsens totala placeringsportfölj som vid utgången på året påverkats av finansiella marknader uppgår till 3 044 mnkr (3 136) , fördelat mellan, 32,4 % (39,3) aktierelaterade placeringar och 67,6 % (60,7) räntebärande tillgångar och 0 % (0) för alternativa placeringar.

Riskenivån hanteras genom de begränsningar som återfinns i finanspolicyen om vilka intervall allokeringen får ske till de olika tillgångsslagen och uppföljning görs genom ett kombinerat riskmått där avsikten är att spegla portföljens risk.

Detta baseras på riskmätningar med fokus på aktierisk (nedgång om 6 % på Stockholmsbörsen), kreditrisk (uppgång om 0,2 % i kreditpåslag) och ränterisk (ränteförändring om 0,5 % för alla löptider). Riskmåttarna tar hänsyn till portföljens aktuella positionering och beräknas både enskilt och inklusive korrelationen mellan riskerna. Korrelationsberäkningarna är utifrån Finansinspektionens antagande och utgår från vilken av riskerna som är den utlösande faktorn.

Den största risken i portföljen är aktierisken inklusive korrelation med kreditrisk och ränterisk, vilket per 31 december motsvarar 58 mnkr (-76 mnkr) och -2,7 % (3,5 %) av Chalmersstiftelsens egna kapital.

Chalmersstiftelsens begränsningar av risk för 2018 ligger inom de ramar som fastställts i finanspolicyen.

Chalmersstiftelsens fem största innehav (mnkr) och andel av tillgångsslaget

Aktieplaceringar via fondernas innehav			Ränteplaceringar		
Tencent	23,0	2,2 %	SBAB	314,0	15,3 %
Alibaba	16,9	1,4 %	Länsförsäkringar Bank	234,3	11,4 %
Addnode	16,9	1,4 %	Hemsö Fastighet	146,6	7,1 %
Hikvision	16,4	1,3 %	Vasakronan	140,6	6,8 %
Know IT	15,7	1,3 %	Danske Bank	129,6	6,3 %

Marknadsrisk, aktier

Kursrisken i aktieportföljen, per 31 december, uppgår till en resultatpåverkan om -104 mnkr (-123) vid en momentan kursnedgång på 10 % i samtliga exponerade aktiemarknader, vilket motsvarar 4,9 % (5,5) av Chalmersstiftelsens egna kapital.

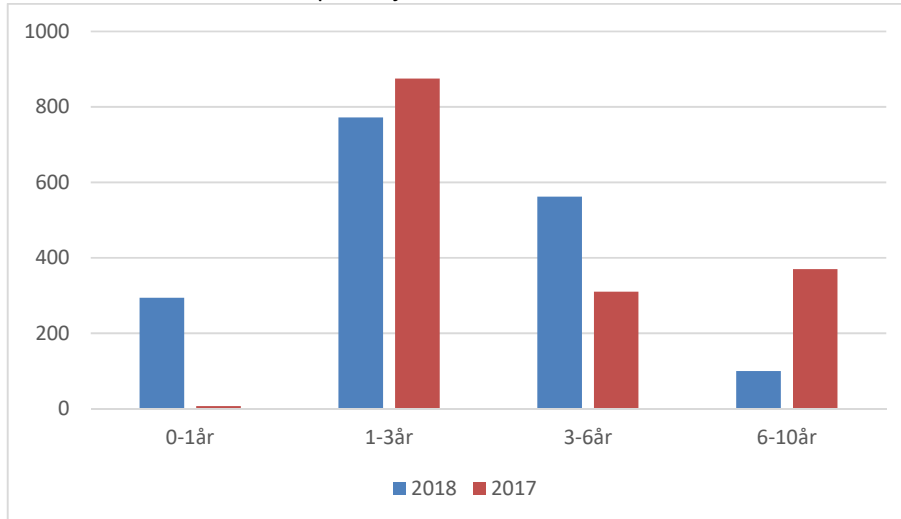
Marknadsrisk, räntor

Med ränterisk avses risken att förändringar i räntenivån skall påverka koncernens resultat. Koncernens ränterisk avser främst placeringar i räntebärande värdepapper, extern finansiering och pensionsskuldens exponering för förändringar i räntenivåer. Risken hanteras till viss del med matchning mellan tillgångar och skulder, men framförallt genom förvaltningsbeslut och aktiv likviditetshantering inom ramen för koncernens finanspolicy.

Ränterisken i ränteportföljen, per 31 december, uppgår till en resultatpåverkan om -2,7 mnkr (-3,6) vid en ränteuppgång på en procentenhet i samtliga löptider på räntemarknaden, vilket motsvarar 0,1 % (0,2) av Chalmersstiftelsens egna kapital.

Chalmersstiftelsens ränteportfölj skall ha en genomsnittlig återstående löptid (räntebindning) som ligger inom finanspolicyns ramar och låg vid utgången av 2018 på 0,2 år (0,3).

Förfallostrukturen för ränteportföljen, mnkr:

Marknadsrisk, alternativa placeringar

Alternativa placeringar innehåller placeringar som har låg korrelation till framförallt aktiemarknaden, den direkta risken ligger bland annat i hur omsättningsbara dessa tillgångar är. Vid årsskiftet fanns inga alternativa placeringar och därav ingen risk.

Marknadsrisk, övrigt

Utöver ovanstående aktie- och ränteportfölj har Chalmersstiftelsen exponering mot Chalmers Ventures genom kapitalandelslån, samt noterade och onoterade innehav i bolag sprungna ur Chalmers verksamhet. Totalt uppgår dessa innehav till 178 mnkr (131 mnkr). Värdeförändringen i dessa bolag är relaterade till både likviditets- och marknadsrisk utifrån att de är svårare att avyttra utan att det påverkar prissättningen.

Kreditrisk

I koncernen uppkommer olika former av kreditrisker, t.ex. att en kommersiell motpart inte infriar ett betalningsåtagande. Koncernens kreditrisker är i första hand knutna till placeringar i kreditinstrument inom kapitalförvaltningen. Risken för kundförluster inom pågående forskningsprojekt och kundfordringar hanteras genom bevakning av kundreskontran och dialog med finansiärerna. Risken för kreditrisker i pågående projekt bedöms sammantaget vara låg med hänsyn till att huvuddelen av finansieringen kommer från offentliga organisationer. Kreditrisken i kapitalförvaltningen begränsas genom finanspolicyn, som anger ramar för den risk som får tas mot enskilda emittenter och grupper av emittenter inom samma sektor, där krav ställs på specificerat kreditbetyg och begränsning av placeringsbelopp per emittent. Samtliga exponeringar ligger väl inom de limiter som finns uppsatta i policyn.

Valutarisk

Merparten av koncernens verksamhet bedrivs i Sverige och i svenska kronor. Inköp av avancerad utrustning sker återkommande på en internationell marknad, med anskaffningsutgifter i utländsk valuta, främst i Euro. Koncernen följer löpande exponeringen som hanteras i enlighet med finanspolicy.

Av de tillgångar och skulder som finns i balansräkningen är det främst placeringar inom aktiemandatet som bär valutaexponering. Den uppkomna valutaexponeringen är ett aktivt beslut inom kapitalförvaltningen och är i egentlig mening en del av marknadsrisken. Av samtliga placeringar som är exponerade mot de finansiella marknaderna bär 16 % (18) valutaexponering, vilken uppkommer genom placeringar i internationella aktier. Valutarisken i absoluta tal ger, vid en momentan förstärkning på 10 % av SEK mot alla övriga valutor, ett resultat på -50 mnkr (-55).

Verksamhetsrisker

Chalmers vision är *Chalmers – för en hållbar framtid*. Chalmers arbetar utifrån målbilder som driver utbildning, forskning, nyttiggörande och den interna miljön mot visionen. Chalmers ledning identifierar årligen risker som under verksamhetsåret har särskild prioritet och fokus. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de tre högst prioriterade riskerna för verksamhetsåret 2018.

Jämställdhet

Chalmers eftersträvar en miljö präglad av jämställdhet och mångfald på alla nivåer, för att skapa attraktiva och kreativa miljöer. Risken är att högskolan inte lyckas uppnå denna balans genom sina rekryteringar och befordringar. För att åtgärda detta har Chalmers de senaste åren intensifierat jämställdhetsarbetet genom bland annat projektet *Fokus jämställdhet* (2018-2019) samt genom att proaktivt arbeta med rekryteringsprocessen för att främja en jämställd rekrytering. I januari 2019 inleds därutöver ett tioårigt projekt benämnd *Jämställdhet för excellens (Genie)* där ett av målen är 40 procent kvinnliga professorer år 2029. Projektet på 300 mnkr finansieras av Chalmersstiftelsen.

I jämställdhetsarbetet ingår också arbete mot sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Vidare har Chalmers ledning under 2018 arbetat med Me too-anknutna frågor högt på agendan.

Arbetsmiljö

Under åren 2017 och 2018 har flera större förändringsprocesser initierats inom ramen för målbilden om en *utmärkt intern miljö*. Som exempel kan nämnas ny fakultetsmodell, införande av ett antal nya system och en ny institutionsorganisation. Tillsammans med en omfattande intern efterfråga på resurser och ökade behov av informationsspridning riskerar detta att leda till för hög arbetsbelastning, sjukdom och stress. Årets medarbetarenkät visar på stor arbetsbelastning inom många områden samt brist på återhämtning.

Ett antal av förändringsprocesserna syftar på sikt till att reducera komplexiteten i arbetsuppgifterna och en del av dem har kommit en bra bit på väg. Fokus under kommande år inom verksamhetsstödet är främst att slutföra pågående förändringsprocesser innan nya startas. Ytterligare åtgärder under kommande år är att stödja chefer med verktyg och stöd för att kunna hantera frågan, ökat samarbete med företagshälsovården och att lyfta stressproblematiken i medarbetarsamtal, budgetdiskussioner och vid diskussion om resurser till nya uppdrag. Vidare kommer en resurs inom arbetsmiljögruppen för psykosociala frågor att avsättas för att fokusera på denna risk.

Finansieringen av forskningsprojekt

Forskningsfinansiärer ställer i allt högre grad krav på Chalmers som medfinansier för overhead- och lokalkostnader. Vetenskapsrådet har även aviserat brist på medel för finansiering av forskningsinfrastruktur. Risken finns att fakultetsmedel urholkas och att handlingsfriheten därigenom minskas. Chalmers riskerar på så sätt att förlora sin framstående position inom forskningen. Det föreligger även en risk för bristande oberoende och ett insnävande av universitetens frihet då en betydande politisk vilja till detaljstyrning finns. Genom dialoger med utbildningsdepartementet och forskningsfinansiärer har högskolan belyst problemet och medverkat i nationell samverkan kring infrastrukturer (URFI). Chalmers har utvecklat en egen modell för intern finansiering av Chalmersinfrastrukturer och driver frågan i samverkan med andra universitet.

I Chalmers hållbarhetsrapportering beskrivs väsentliga risker på områden miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption och hur dessa hanteras.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Koncernen

Chalmers

Chalmers pågående arbete med införandet av en ny fakultetsmodell har fortsatt under 2018, vilket innebär en förändring av principer för fördelning av departementsmedel, kombinerat med basfinansiering av vissa fakultetstjänster. Modellen innebär en begränsning av storleken på Chalmers fakultet som innehar normala lärartjänster, liksom nya krav på Chalmers ledare och medarbetare för att uppnå effektmålen; ökad internationell och nationell attraktionskraft för lärare/forskare; skapa samhörighet – ”ett Chalmers”; ökat inslag av risktagande och långsiktighet i forskningen; ge alla lärare/forskare möjlighet och incitament att med hög kvalitet bidra inom utbildning, forskning och nyttiggörande över tid; samt ge förutsättningar för att dimensionera Chalmers fakultet ur ett strategiskt perspektiv.

Chalmers har under året i samverkan med Chalmersstiftelsen beslutat om tre större satsningar finansierade via Chalmersstiftelsen. Dessa satsningar syftar till att flytta fram Chalmers position på sina respektive områden och omfattar mångmiljonbelopp för varje satsning över en tidsperiod om tio år. De tre under 2018 beslutade satsningarna är:

Gender Initiative for Excellence (GENIE) – Enligt Chalmers kännedom den överlägset största enskilda investeringen i jämställdhet som något universitet hittills har gjort. Genie består huvudsakligen av två delar: jämställdhetscertifiering av institutionerna för en långsiktig kulturförändring och direkt stöd för rekryteringspaketet i samband med topprekryteringar av kvinnor.

CHAIR – Chalmers Centre in Artificial Intelligence – Målet för CHAIR-satsningen är att förstärka Chalmers forskning, utbildning och nyttiggörande i området Artificiell Intelligens.

TRACKS – En satsning på grundutbildning och lärandemiljöer.

Tracks innebär att Chalmers utbildningar ska utvecklas så att studenterna får möjlighet att välja mer flexibla och utmaningsdrivna kurser där studenter från helt olika program möts. Projektet innebär samtidigt en stor satsning på Chalmers lärandemiljöer, och utvecklandet av dem kommer att bli en viktig del av projektet. För att tillgodose Tracks-kursernas behov ska Chalmers skapa framstående moderna arbetsmiljöer där den fysiska och digitala lärandemiljön kompletterar varandra och studenterna har tillgång till både formella och informella lärandemiljöer.

Chalmers har under 2018 tillsammans med RISE Research Institutes of Sweden AB registrerat ett nytt bolag, Swedish Electric Transport Laboratory AB (SEEL) för att etablera och driva ett fullskalelaboratorium för elektromobilitet (utveckling av teknik för fordon och farkoster som helt eller delvis drivs med el). Regeringen fattade den 31 maj 2018 beslut om delfinansiering av laboratoriet.

Söktrycket till Chalmers utbildningar är stabilt. Dock har antalet nyantagna avgiftsstudenter minskat med 22 % jämfört med 2017. Det är första året som antal nya betalande studenter är lägre än hösten föregående år vilket bland annat beror på bostadsbrist för de avgiftsskyldiga studenterna. Antalet helårsstudenter (inklusive avgiftsfinansierade studenter) uppgick 2018 till 9 415 (9 502) medan helårsprestationer uppgick till 8 357 (8 381).

Övriga dotterbolag

Under 2018 har ny vd tillsatts i de båda dotterbolagen Chalmers Professional Education AB och SSPA Sweden AB.

Chalmers Ventures AB avyttrade i maj bolaget Vehco AB genom en försäljning till AddSecure AB och därutöver har 13 mindre innehav avyttrats, noterats eller försatts i likvidation/konkurs, vilket summerar till att totalt 14 bolag har avyttrats ur Chalmers Ventures portfölj under året.

Chalmersfastigheter AB har under 2018 haft ett stort fokus på att minska energianvändningen, vilket givit resultat genom att bland annat installerat solceller på två byggnader inom campus Johanneberg samt fördubblat antalet ladd p-platser på campus och Råö.

Moderstiftelsen

Årets utveckling i kapitalförvaltningen har markant påverkats av den negativa börsutveckling under hösten, kapitalförvaltningsresultatet för Chalmersstiftelsen uppgår till 16 mnkr (219), en förändring mot föregående år på 203 mnkr.

Resultatet inom kapitalförvaltningen beror främst på värdeförändringen på aktieinnehav men även räntebärande placeringar. Kapitalförvaltningen har under året förändrats från en neutralvikt(40 %) för aktier till att som lägst vara 21 %. Vid årets utgång uppgick aktieexponeringen till 32 %.

Under året har det långsiktiga satsningsarbetet som initierades 2017 för att bygga ett ännu starkare lärosäte inför Chalmers 200 års jubileum år 2029 fortsatt. Syftet är att med hjälp av mer resurser, stärka befintliga områden inom Chalmers eller bygga nya, för att skapa attraktion och högre kvalitet. Fokus ska vara att Chalmers varumärke ytterligare stärks både nationellt och internationellt för både studenter, anställda och samhälle.

Chalmersstiftelsen har under året fullföljt sitt ändamål genom att finansiera satsningar till Chalmers utifrån kriterierna kvalitet och förnyelse.

Chalmersstiftelsens satsningar

Under verksamhetsåret har Chalmersstiftelsen finansierat riktade satsningar till Chalmers med 83 mnkr (79). För mer information om satsningarna hänvisas till skriften "Stipendier och utdelningar från Chalmersstiftelsen, gåvomedelsfonderna och de anknutna stiftelserna 2018", som publiceras på www.chalmers.se/sv/stiftelse/stipendier/

Satsningarna kan sammanfattas i följande områden:

Långsiktiga strategiska satsningar

Chalmersstiftelsen har fattat beslut om långsiktiga strategiska satsningar som skall positionera Chalmers med högsta kvalitet internationellt inom valda områden, på 10 till 15 års sikt. Hittills har tre stycken områden fattats beslut om: artificiell intelligens (CHAIR), jämställdhet (GENIE) samt lärande och lärandemiljöer (TRACKS). Alla tre är i uppstartsfas, där CHAIR redan startat under 2018.

CHAIR – Chalmers Centre in Artificial intelligence, 0,2 mnkr (-)

Chalmers storsatsning inom AI för att skapa ett center inom grundläggande och tillämpad forskning, samarbeten med industrin, integrera Chalmers med nationella och internationella AI initiativ, skapa utbildningsaktiviteter samt uppmuntra till innovation och kommersialisering inom området.

Riktade satsningar

Chalmersstiftelsens riktade satsningar syftar till ökad kvalitet, förnyelse och attraktivitet i högskolans verksamhet. Satsningarna skall snabbare och mer offensivt, än vad som annars vore möjligt, föra Chalmers framåt inom aktivt valda och definierade utvecklingsområden.

Kvantteknologi, 5 mnkr (-)

Nystartat projekt inom kvantteknologi för att inom tio år ha skapat en kvantdator. Projektet leds av Professor Per Delsing och ingår i KAWs nationella kvantteknologisatsning. Ett center med tio heltidsforskare inom området skall skapas på Chalmers.

Excellenssatsning på unga forskare, 9 mnkr (12) Grundläggande vetenskaper och de tre styrkeområden (Life Science, Informations- och kommunikationsteknik samt Samhällsbyggnad) som saknar statliga strategiska fakultetsmedel stöds med stiftelsemedel för forskarassistenter. Chalmersstiftelsens satsning sker i tre delprojekt och fem forskarassistenter anställs i varje omgång.

Excellenssatsning på rekrytering av seniora forskare, 20 mnkr (20)

Rekrytering av välrenommerade seniora forskare för att förstärka befintliga forskningsområden, eller bygga upp nya. Stiftelsens stöd består i delfinansiering av forskarens lön, uppbyggnad av laboratorium och forskargrupp över en tre- till femårs period.

IT – software engineering, Jan Bosch, 1 mnkr (1)
Samhällsbyggnad, Lars Marcus, 1 mnkr (5)
Kemisk Biologi, Pernilla Wittung Stafshede, 5 mnkr (4)
Microwave imaging, Paul Meaney, 3 mnkr (4)
Kemisk modifiering av grafen, 2 mnkr (2)
Food & Health, Rikard Landgren, 3 mnkr (3)
Radioastronomi, Jonathan Tan, 2 mnkr (-)
Flaggskeppet Grafen, Vincenzo Palermo, 2 mnkr (-)
Entreprenörskap och digitalisering, Robin Teigland, 1 mnkr (-)

Rekrytering av internationella studenter, 8 mnkr (12)

Satsningen finansierar Avancez-stipendier, ett tvåårigt stipendium (masterutbildning) för icke EU/EES-studenter och täcker 75 % av terminsavgiften. Detta är ett nyckelprojekt för Chalmers för att skapa ett starkare internationellt campus.

Processteknik – vitalisering, 8 mnkr (5)

Satsningen skall kraftigt vitalisera den processtekniska forskningen på Chalmers genom att finansiera två forskarassistenter och en doktorand inom tre strategiska delområden samt inköp av ett avancerat MRI-instrument (Magnetic Resonance Imaging).

Center for advanced neutron and X-ray scattering techniques, 5 mnkr (7)

Uppbyggnad av en permanent forskargrupp på plats vid MAX IV och ESS i Lund. Chalmers kommer med satsningen att vara en aktiv part vid anläggningarna.

Science center, 13 mnkr (-)

Utbyggnad av science center med tillhörande interaktiv lärmiljö för att skapa en avancerad upplevelse-och visualiseringsarena placerad på Universeum. Målet är att akademien tillsammans med industri och samhälle genom samverkan sprider kunskap och forskningsresultat till allmänheten.

Utveckling av teknikparkerna, 6 mnkr (6)

Johanneberg, Lindholmen och Sahlgrenska Science Parks erhåller stöd för att bedriva och utveckla sin gränsöverskridande verksamhet mellan akademi, industri och samhälle

Övriga satsningar, 10 mnkr (7)

Satsningar som är mindre till storleken och som skapar tempo och effekt i organisationen. Dessa medel har bland annat gått till projektet Entreprenörskap i grundutbildningen, finansiering av doktorander inom det nya forskningsfältet Arkitektur och teknik samt till Challenge Labs.

Gåvomedel

Från Chalmersstiftelsens gåvomedelsfonder har totalt 57 mnkr (9) finansierat bidrag till verksamheter i Chalmerssfären och stipendier. Av dessa har 1,6 mnkr gått till forskarvistelser i USA från The Osher Endowment och 1,5 mnkr har gått till Sievert Larsson stipendiater, där thailändska studenter ges möjlighet att läsa vid Chalmers.

52 mnkr har finansierat Kårhusprojektet, vars ursprung kommer från den stora insamlingen från alumner och vänner till Chalmers till Studentkårens nya Kårhus 2001.

Sammanställning

Totalt har Chalmersstiftelsen och gåvomedelsfonder delat ut 141 mnkr (88) under året, vilket motsvarar 193 % (125 %) av föregående års utdelningsbara medel. De utdelningsbara medlen består av aktieutdelningar plus ränteintäkter efter avdrag för förvaltningskostnader. För femårsperioden 2014 till 2018 uppgår de verkställda utdelningarna till 119 % (110 %) av årens utdelningsbara medel.

Erhållna donationer

Chalmersstiftelsen har under året erhållit gåvor och donationer uppgående till 2,2 mnkr (4,7). Av dessa har 1 mnkr donerats av Sievert Larsson för riktade stipendier och 0,6 mnkr av US Friends of Chalmers till stipendier för amerikanska studenter att läsa vid Chalmers samt 0,3 mnkr har donerats för att inrätta en staty för Chalmers och Sveriges första kvinnliga ingenjör Vera Sandberg.

Stiftelser med anknuten förvaltning till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola

Stiftelserna har 2018 totalt delat ut 7,9 mnkr (9,3) till ändamål vid Chalmers. Stipendier och bidrag under året som särskilt kan lyftas fram är 2,2 mnkr (2,7) som ges till studenter med gott studieresultat och god studietakt vid Chalmers under benämningen "Donationsstipendierna". Från Stiftelsen Chalmerska innovationsfonden har 2,0 mnkr (2,6) delats ut, där medlen bland annat går till en professur inom innovationsteknik vid Chalmers, samt forskare och doktorander knutna till denna. Under året har även 0,9 mnkr (0,9) delats ut som stöd till unga forskare, framförallt till konferenser och forskningsresor, från Stiftelsen Chalmersska forskningsfonden som bildades 1929 vid Chalmers hundraårsjubileum.

FRAMTIDA UTVECKLING

Koncernen

Chalmers forskningsverksamhet bedöms vara fortsatt framgångsrik med god utdelning på ansökningar till externa finansärer. Bredden i forskningen gör att den finansiella risken är spridd. Det finns möjligheter att successivt öka andra typer av forskningsfinansiering än de som dominerar idag.

Forskningspropositionen som presenterades i slutet av 2016 beskriver i många avseenden ett universitet som arbetar på det sätt som Chalmers redan gör, inte minst genom styrkeområdena. Ett positivt inslag i propositionen är att de strategiska forskningsområdesmedlen permanentas. Förstärkta basanslag förväntas gå till kvalitetshöjning snarare än fler anställda. Förändringar i fördelningsmodellen avseende fördelning av basanslagen mellan landets lärosäten väntas, men information om såväl huvuddrag som detaljer återstår. Chalmers pågående arbete med ny fakultetsmodell, systematiskt arbete med nyttiggörandeprocesser och rekrytering av forskarassistenter i internationell utlysning är några exempel där Chalmers arbete ligger väl i linje med flera huvuddrag i forskningspropositionen.

Ett oroande besked i propositionen förstärker tendensen under senare år att lärosätena förväntas ta ett större ansvar för finansiering av forskningsinfrastrukturer. En omfördelning av

ekonomiska resurser från exempelvis personalkostnader till kostnader för att bygga och driva infrastruktur förväntas de kommande åren.

Samfinansiering av forskningsprojekt med fakultetsmedel är idag en förutsättning, då Chalmers externa finansiärer förutsätter samfinansiering av indirekta kostnader. Till detta kommer trenden hos externa finansiärer med krav på medfinansiering av direkta kostnader, något som Chalmers behöver hantera på övergripande nivå. Balansen mellan basfinansiering och externa bidrag för forskning utgör en risk.

Chalmers grundutbildningsvolym och takbelopp för 2019 beräknas bli något högre än 2018. 2019 års ändringsbudget förväntas åter innefatta det i Budgetpropositionen 2017 utökade utbildningsuppdraget med cirka 450 nya platser för Chalmers till 2020. Det finns dock alltid en osäkerhet kring framtida utbildningsplatser och påverkan för Chalmers på längre sikt. En hämmande faktor avseende tillväxten av antalet internationella sökande till utbildningsplatser är bristen på studentbostäder i Göteborg, som blir mycket påtaglig då Chalmers garanterar avgiftsskyldiga studenter tillgång till bostad.

Under 2019 bedöms ett ekonomiskt underskott uppstå, främst till följd av högre pensionskostnader och planerade strategiska satsningar. Totalt sett bedöms driften av Chalmers i stort vara i balans de kommande åren, med nuvarande kända förutsättningar. Visst negativt resultat kan ändå uppkomma genom strategiska satsningar på olika nivåer och inom olika verksamhetsområden. Det finns en osäkerhet som beror dels på hur regeringen ser på satsningar inom forskningen (inte minst avseende finansiering av forskningsinfrastrukturer) och dels på ökande konkurrens om externa medel.

Den nyligen presenterade statliga styr- och resursutredningen (STRUT) kan komma att innebära stora förändringar i principerna för framtida resurstilldelning till lärosätena.

Moderstiftelsen

Finansiering av de långsiktiga strategiska satsningarna kommer vara den väsentligaste uppgiften de närmaste åren. Förutom det överskott som placeringsverksamheten genererar ska övriga tillgängliga resurser i koncernen utvärderas. Något år fram ska även metoder för uppföljning av dessa satsningar vara etablerade, för att styra mot god resursallokering. Målet är att höja Chalmers forskning och utbildning till en ny högre nivå.

Under 2019 kommer den framarbetade "campusplanen" att fastställas, vilken kommer beskriva de fysiska utvecklingsmöjligheter som finns för Chalmers verksamheter. Strategiskt ska det leda till det utvecklingsbehov som kan förverkligas till Chalmers 200-års jubileum 2029. 2019 är också det år som Chalmersstiftelsen firar sitt 25-års jubileum.

MILJÖINFORMATION

Chalmers bedriver anmälningspliktig verksamhet, baserat på sin totala golvyta laboratorium som överstiger 5 000 kvadratmeter och ett förbränningslaboratorium med provbänkar för motorer.

Chalmers har tillstånd att bedriva verksamhet med joniserande strålning från Strålsäkerhetsmyndigheten enligt 20§ i Strålskyddslagen (1988:220).

Kärnkemi vid avdelningen för Energi och material, Institutionen för kemi och kemiteknik har tillstånd att inneha och bearbeta kärnämnen från Statens kärnkraftsinspektion enligt 3 § 1 lagen om kärnteknisk verksamhet (1984:3).

Chalmers bedriver anmälningspliktig verksamhet med genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM) enligt arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2011:2.

Verksamheten vid Livsvetenskaper på Institutionen biologi och bioteknik är anmälningspliktigt enligt 28§ AFS 2005:1 avseende användning av smittämnen.

REVISION

För Chalmersstiftelsen och koncernen har styrelsen utsett revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (PwC) som revisorer.

Koncernen och Moderstiftelsens resultat och ställning per 31 december 2018 framgår av följande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

KONCERNEN
Resultaträkning (tkr)

	Not	2018	2017
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2, 3	3 926 879	3 799 752
Övriga rörelseintäkter		48 508	76 962
Summa intäkter		3 975 387	3 876 714
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	5	-2 548 797	-2 407 593
Lokalkostnader	6	-228 797	-219 580
Övriga externa kostnader	7	-1 007 189	-993 964
Avskrivningar	8, 9, 10	-221 695	-206 232
Övriga rörelsekostnader		-848	-2 548
Summa kostnader		-4 007 326	-3 829 917
Rörelseresultat		-31 939	46 797
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i intresseföretag	12	2 538	-813
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång		37 132	208 322
Ränteintäkter och liknande poster		3 127	4 896
Räntekostnader och liknande poster		-95 856	-74 054
Resultat efter finansiella poster		-84 998	185 148
Skatt	13	-11 348	-18 241
Årets resultat		-96 346	166 907

KONCERNEN**Balansräkning (tkr)**

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	8	702	1 068
Summa immateriella anläggningstillgångar		702	1 068
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9	2 591 212	2 550 730
Maskiner och inventarier	10	690 857	663 031
Pågående nyanläggning	11	48 584	67 241
Summa materiella anläggningstillgångar		3 330 653	3 281 002
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	15	86 896	78 157
Långfristiga räntebärande placeringar	16	2 030 846	1 878 640
Aktier och aktierelaterade placeringar	17	1 042 033	1 267 490
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	184 161	167 935
Uppskjutna skattefordringar	13	2 235	10 182
Andra långfristiga fordringar		18 426	70 073
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 364 597	3 472 477
Summa anläggningstillgångar		6 695 952	6 754 547
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Varulager		500	167
Summa varulager		500	167
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		107 474	111 282
Skattefordringar		68 262	55 653
Övriga fordringar		94 880	92 891
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	546 330	521 684
Summa kortfristiga fordringar		816 946	781 510
Kortfristiga placeringar	22	0	0
Kassa och bank		927 063	588 607
Summa omsättningstillgångar		1 744 509	1 370 284
SUMMA TILLGÅNGAR		8 440 461	8 124 831

KONCERNEN**Balansräkning forts (tkr)**

	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Stiftelsekapital		900 000	900 000
Övrigt eget kapital inklusive årets resultat		2 154 908	2 304 434
Summa eget kapital		3 054 908	3 204 434
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	23	1 041 982	1 032 302
Avsättningar för uppskjutna skatter	13	128 445	125 668
Övriga avsättningar	24	38 779	23 251
Summa avsättningar		1 209 206	1 181 221
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	25	615 298	1 430 229
Övriga långfristiga skulder		66 748	46 281
Summa långfristiga skulder		682 046	1 476 510
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		195 167	181 270
Övriga skulder	25	1 676 448	589 564
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	1 622 686	1 491 832
Summa kortfristiga skulder		3 494 301	2 262 666
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 440 461	8 124 831

KONCERNEN**Rapport över förändringar i eget kapital (tkr)**

	Stiftelsekapital	Övrigt eget kapital inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Eget kapital 2017-01-01	900 000	2 137 791	3 037 791
Erhållna donationer		3 844	3 844
Beviljade anslag		-4 108	-4 108
Årets resultat		166 907	166 907
Eget kapital 2017-12-31	900 000	2 304 434	3 204 434
Eget kapital 2018-01-01	900 000	2 304 434	3 204 434
Erhållna donationer		0	0
Beviljade anslag		- 53 180	- 53 180
Årets resultat		-96 346	-96 346
Eget kapital 2018-12-31	900 000	2 154 908	3 054 908

KONCERNEN**Kassaflödesanalys (tkr)**

	Not	2018	2017
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		-84 998	185 148
Avskrivningar		221 695	206 232
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	30	44 388	-225 677
Betald skatt		- 3 065	- 8 700
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		178 020	157 003
Ökning/ minskning av varulager		-333	46
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		15 671	9 000
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		421 026	-51 069
Kassaflöde från den löpande verksamheten		614 384	114 980
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-214 853	-320 115
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		- 976 201	- 1 611 440
Investering i intresseföretag		-200	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		970 387	1 626 732
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-220 867	- 304 823
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Amortering av skuld		-1 881	-500
Erhållna donationer		-	3 844
Utbetalda anslag		-53 180	-10 109
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-55 061	-6 765
Årets kassaflöde		338 456	-196 608
Likvida medel vid årets början		588 607	785 215
Likvida medel vid årets slut		927 063	588 607

MODERSTIFTELSEN**Resultaträkning (tkr)**

	Not	2018	2017
Chalmersstiftelsens intäkter			
Erhållna gåvor och donationer	4	2 236	870
Aktieutdelning	12	196	1 716
Ränteintäkter	12	46 551	47 754
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång	12	-30 320	169 511
Övriga intäkter		720	720
Summa intäkter		19 383	220 571
Chalmersstiftelsens kostnader			
Personalkostnader	5	-10 329	- 9 436
Lokalkostnader	6	-1 483	- 1 359
Förvaltningskostnader		-5 930	- 3 030
Övriga externa kostnader	7	-2 124	- 3 240
Avskrivningar	9, 10	-765	- 706
Räntekostnader	12	-100	- 138
Summa kostnader		-20 731	- 17 909
Resultat efter finansiella poster		-1 348	202 662
Skatt	13	-21	2
Årets resultat		-1 369	202 664

MODERSTIFTELSEN**Balansräkning (tkr)**

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9	7 853	8 196
Maskiner och inventarier	10	896	1 198
Summa materiella anläggningstillgångar		8 749	9 394
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	14	202 100	202 100
Långfristiga räntebärande placeringar	16	2 030 846	1 878 641
Aktier och aktierelaterade placeringar	17	1 042 033	1 267 490
Fordringar hos koncernföretag	19	847 768	820 703
Andra långfristiga fordringar	20	15 755	66 716
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 138 502	4 235 650
Summa anläggningstillgångar		4 147 251	4 245 044
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fodringar hos koncernföretag		312	305
Övriga fordringar		10 451	6 987
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	1 002	745
Summa kortfristiga fordringar		11 765	8 037
Kortfristiga placeringar	22	-	-
Kassa och bank		704 749	567 318
Summa omsättningstillgångar		716 514	575 355
SUMMA TILLGÅNGAR		4 863 765	4 820 399

MODERSTIFTELSEN**Balansräkning forts (tkr)**

	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		900 000	900 000
Summa bundet eget kapital		900 000	900 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Ändamålsbestämda medel		62 437	120 954
Övrigt eget kapital inklusive årets resultat		1 152 324	1 235 869
Summa fritt eget kapital		1 214 761	1 356 823
Summa eget kapital		2 114 761	2 256 823
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	23	2 503	2 514
Övriga avsättningar		41	19
Summa avsättningar		2 544	2 533
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		224	115
Skulder till koncernföretag	26	2 373 202	2 173 592
Övriga skulder	27	371 587	385 872
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	1 447	1 464
Summa kortfristiga skulder		2 746 460	2 561 043
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 863 765	4 820 399

MODERSTIFTELSEN
Rapport över förändringar i eget kapital (tkr)

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital		Totalt
	Stiftelsekapital ¹	Ändamålsbestämda medel ²	Övrigt eget kapital inkl. årets resultat ³	
Eget kapital 2017-01-01	900 000	114 836	1 123 958	2 138 794
Erhållna donationer		3 844	-	3 844
Beviljade anslag		- 9 158	-79 321	-88 479
Årets resultat		11 432	191 232	202 664
Eget kapital 2017-12-31	900 000	120 954	1 235 869	2 256 823
Eget kapital 2018-01-01	900 000	120 954	1 235 869	2 256 823
Omklassificering		-3 844	3 844	0
Erhållna donationer		-	-	-
Beviljade anslag		-57 218	-83 475	-140 693
Årets resultat		2 546	-3 915	-1 369
Eget kapital 2018-12-31	900 000	62 438	1 152 323	2 114 761

¹ I det bundna kapitalet redovisas endast det ursprungliga bundna kapitalet, vilket inte får förbrukas.

² I fritt eget kapital utgörs 62 438 tkr (120 954) av ändamålsbestämda medel, benämnt gåvomedelsfonderna. Som gåvomedel redovisas de gåvor och bidrag vilka lämnats till Chalmersstiftelsen och vilka ännu inte använts till avsett ändamål. Ofta förekommer ett villkor i samband med dessa donationer formulerat så att Stiftelsen ska använda medlen till ett i gåvohandlingen specificerat ändamål.

³ Övrigt eget kapital inklusive årets resultat innehåller realiserade vinster samt orealiserade vinster utifrån verkligt värde från kapitalförvaltningen.

MODERSTIFTELSEN*Kassaflödesanalys (tkr)*

	Not	2018	2017
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		-1 348	202 662
Avskrivningar		765	706
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	30	65 151	-166 484
Erhållna donationer		0	3 844
Utbetalda anslag		-140 693	- 88 479
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-76 125	-47 751
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		20 168	-27 336
Minskning av kortfristiga placeringar		0	49 683
Ökning/Minskning av kortfristiga skulder		185 417	12 723
Kassaflöde från den löpande verksamheten		129 460	-12 681
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		- 120	-353
Försäljning av långfristiga fordringar		-	1 063
Investeringar i långfristiga räntebärande plac.		-244 364	-706 779
Försäljning av långfristiga räntebärande plac.		76 537	508 241
Investeringar i aktier och aktierelaterade plac.		-700 597	-871 766
Försäljning av aktier och aktierelaterade plac.		876 507	1 035 638
Kassaflöde från investeringsverksamheten		7 971	-33 956
Årets kassaflöde		137 431	-46 637
Likvida medel vid årets början		567 318	613 955
Likvida medel vid årets slut		704 749	567 318

NOTER

Belopp i tkr om inget annat anges

Allmän information

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) med organisationsnummer 855100-5799 är en stiftelse med säte i Göteborg. Stiftelsen är moderstiftelse för koncernen.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd, BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderstiftelsen och dess dotterbolag. Med dotterbolag avses de företag i vilka moderstiftelsen direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflyttande. Intressebolag ingår i koncernen enligt kapitalandelsmetoden. Som intressebolag räknas företag i vilka moderstiftelsen har ett betydande men ej bestämmande inflyttande.

Eliminering av transaktioner mellan koncernbolag och intressebolag

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernbolag elimineras i sin helhet. Orealiserade vinster som uppkommer vid transaktioner elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på något nedskrivningsbehov.

En stor del av koncernens likvida medel inkluderas i en koncernkontostruktur där moderstiftelsen är huvudkontohavare.

Intäkter och kostnader

Det inflöde av ekonomiska fördelar som verksamheten erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhålls eller kommer att erhållas.

Intäkter från Utbildningsdepartementet

Intäkter från Utbildningsdepartementet för utbildning och forskning redovisas som bidrag i Chalmers nettoomsättning. Intäkterna för anordnad utbildning på grundnivå och avancerad nivå baseras på fastställda takbelopp (maximal ersättning som kan utgå för helårsstudenter och helårsprestationer under året). Om Chalmers redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer (s.k. överproduktion) än vad som ryms inom takbelopp får överproduktionen sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. Outnyttjat takbelopp redovisas som skuld till staten inom övriga skulder.

Intäkter från övriga finansiärer

För pågående projekt tillämpas successiv vinstavräkning som innebär att projektet på bokslutsdagen avräknar en intäkt som motsvarar nedlagda kostnader i projektet. I pågående projekt där nedlagda och förväntade kostnader överstiger erhållna och förväntade intäkter reserveras en förlust i sin helhet. Pågående projekt periodiseras via upplupna respektive förutbetalda intäkter. Erhållna medel för förvärv av anläggningstillgångar skuldförs i balansräkningen. Skulden löses upp i takt med de kommande avskrivningarna på tillgången ifråga.

Offentliga bidrag som tagits emot innan villkoren uppfyllts för att redovisa det som intäkt, har redovisats som skuld och avräknas mot upparbetade kostnader.

Tjänsteuppdrag- fast pris

Koncernen redovisar pågående tjänsteuppdrag till successiv vinstavräkning. Uppdragsinkomster och uppdragsutgifter för uppdrag till fast pris redovisas därmed som intäkt och kostnad med utgångspunkt från färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs normalt utifrån förhållandet mellan bokförda kostnader på balansdagen och beräknade totala kostnader. En befarad förlust redovisas som kostnad när det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten.

Tjänsteuppdrag- löpande räkning

Inkomst från uppdrag på löpande räkning redovisas som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Hysesintäkter

Hysesintäkter aviseras i förskott och periodiseras i enlighet med hyreskontrakt. Förskottshyra redovisas därmed som förutbetalda hyresintäkter.

Resultat från värdepapper, ränteintäkter och aktieutdelningar

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Chalmersstiftelsen har finansiella tillgångar som innehas för handel i form av räntebärande placeringar samt aktier och aktierelaterade placeringar. Chalmersstiftelsen tillämpar i moderstiftelsen och koncernen K3 kapitel 12, vilket innebär att finansiella tillgångar som innehas för handel värderas till verkligt värde i balansräkningen och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen tillsammans med realiserade vinster och förluster som "resultat från värdepapper".

Ränteintäkter och utdelning

Intäkter på räntebärande värdepapper samt övriga ränteintäkter periodiseras. Förfallna räntekuponger redovisas som ränteintäkter och skillnad i anskaffningsvärde och marknadsvärde redovisas som resultat från värdepapper. Resultat från räntefonder som återinvesteras redovisas som resultat från värdepapper. Utdelning på aktier och aktierelaterade placeringar redovisas som intäkt vid utdelningstidpunkten. I moderstiftelsen redovisas i resultaträkningen "resultat från värdepapper", ränteintäkter och aktieutdelningar bland rörelsens intäkter. I koncernredovisningen redovisas "resultat från värdepapper", aktieutdelningar och ränteintäkter inom resultat från finansiella investeringar.

Leasing

Leasingavtal klassificeras som finansiella eller operationella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal enligt vilka de risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal.

Koncernen prövar samtliga leasingavtal vid dess ingång som operationella eller finansiella i enlighet med K3 kap 20.3. Operationella leasingavtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Koncernen redovisar enligt punkt 20.5 (BFNAR 2012:1) rättigheter och skyldigheter i finansiella leasingavtal som tillgång och skuld i koncernens balansräkning. Tillgången och skulden redovisas till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna, fastställda vid

leasingavtalets ingående. Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna har leasetagarens marginella låneränta använts.

Poster i utländsk valuta

Monetära poster i utländsk valuta räknas om till balansdagens kurs eller till terminkurs om sådan tecknats. Icke-monetära poster räknas inte om utan redovisas till kursen vid anskaffningstillfället. Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering eller omräkning av monetära poster redovisas i resultaträkningen som övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader det räkenskapsår de uppkommer.

Ersättningar till anställda

Pensioner

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Redovisning av förmånsbestämda planer sker enligt förenklingsreglerna i punkt 28.18 (BFNAR 2016:9). De förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi redovisas i avsättningar för pensioner till det belopp som fastställs av Statens tjänstepensionsverk (SPV).

Chalmers tryggar utfästelse om pension till arbetstagare eller efterlevande till arbetstagare enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen).

Chalmers tryggar äldre förmånsbestämda delar av pensionsåtagandet genom skuldföring i egen balansräkning. Från och med 2011 tryggas nyintjänandet av pensionsåtaganden främst genom avgifter till SPV enligt gällande pensionsavtal (från 2016 PA16). Pensionsskulden kreditförsäkras hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt. Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har ett borgensåtagande gentemot PRI Pensionsgaranti avseende pensionsåtagandet, vilket är en förutsättning för kreditförsäkringen.

Vidare lämnar Staten via Riksgäldskontoret garanti för Chalmers pensionsåtagande avseende pensioner med en begynnelsepunkt före 1994-07-01.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger företaget några framtida ekonomiska fördelar, redovisas endast som en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller annan förpliktelse att antingen

- avsluta en anställds eller en grupp av anställdas anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller
- lämna ersättningar vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Ersättningar vid uppsägningar redovisas endast när företaget har en detaljerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen.

Immateriella anläggningstillgångar

Vid redovisning av utgifter för utveckling tillämpas aktiveringsmodellen. Det innebär att utgifter som uppkommit under utvecklingsfasen redovisas som tillgång när samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas eller säljas.
- Avsikten är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och att använda eller sälja den.

- Förutsättningar finns för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- Det är sannolikt att den immateriella anläggningstillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Det finns erforderliga och adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- De utgifter som är hänförliga till den immateriella anläggningstillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod dock som längst under fem år. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter som ökar tillgångens prestanda räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Utgifter för pågående ny- och ombyggnader aktiveras i de fall investeringen anses värdehöjande. Indirekta tillverkningsutgifter som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen och uppgår till mer än ett obetydligt belopp har räknats in i anskaffningsvärdet. Avsättning för beräknade utgifter för nedmontering, bortforsling eller återställande av plats har räknats in i anskaffningsvärdet.

Låneutgifter som kan hänföras till större till- eller ombyggnadsprojekt som tar betydande tid att färdigställa innan de kan tas i bruk, inkluderas i tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar delas upp i komponenter när två krav är uppfyllda:

- Det föreligger en väsentlig skillnad i förbrukning, d.v.s. nyttjandeperioderna för respektive komponent är väsentligt olika.
- Komponenterna har ett betydande värde i sig, och värdet är betydande i relation till den aktuella anläggningens totala värde.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

För beräkning av avskrivningar enligt plan tillämpas följande nyttjandeperioder:

Byggnader	
<i>Stomme och Grund</i>	100 år
<i>Yttertak</i>	45 år
<i>Fasad</i>	50 år
<i>Fönster</i>	50 år
<i>Hiss</i>	25 år
<i>El</i>	40 år
<i>Värme, sanitet och kyl</i>	40 år
<i>Styr och övervakning</i>	15 år
<i>Lokalanpassningar</i>	3-10 år
<i>Övrig restpost</i>	40 år
Markanläggning	20 år
Byggnadsinventarier	10 år
Nedlagda utgifter på annans fastighet	5 - 10 år
Maskiner och inventarier	
<i>Dator- och kontorsutrustning</i>	3 år
<i>Nätverk</i>	5 - 10 år
<i>Möbler och inredning</i>	5 - 10 år
<i>Övriga maskiner och inventarier</i>	3 - 15 år
<i>Transportmedel</i>	5 år

Nedskrivningar - materiella och immateriella anläggningstillgångar

Om det finns interna eller externa indikationer på att en tillgångs värde har sjunkit skall en tillgång eller grupp av tillgångar testas för nedskrivning. Om ett test visar att värdet har sjunkit skall en nedskrivning redovisas i resultaträkningen. En tillgång eller en grupp av tillgångar skall skrivas ned om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet. Återvinningsvärdet är det högre av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Om en enskild tillgång inte kan testas separat, bland annat av anledning att det för den aktuella tillgången inte kan identifieras något kassaflöde fördelas tillgången till en grupp av tillgångar, så kallad kassagenererande enhet, för vilken det är möjligt att identifiera ett separat framtida kassaflöde.

Andelar i dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i enlighet med kapitel 9 BFNAR 2012:1 (4 kap. 3 § första stycket Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BFNAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i dotterföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i dotterföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas i enlighet med kapitel 14 BFAR 2012:1 (4 kap. 3 a § Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BFAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i intresseföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i intresseföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 12 (Finansiella instrument värderade enligt 4 kap. 14 a – 14 e §§ ÅRL) i BFAR 2012:1

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort ifrån balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört. Avistaköp och avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar och skulder har klassificerats i olika värderingskategorier i enlighet med kapitel 12 i BFAR 2012:1. Klassificeringen i olika värderingskategorier ligger till grund för hur de finansiella instrumenten ska värderas och hur värdeförändringar ska redovisas.

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Finansiella tillgångar i denna kategori värderas till verkligt värde och värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar i underkategorin Andra långfristiga värdepappersinnehav värderas till verkligt värde enligt de principer som EVCA (European Private Equity and Venture Capital Association) förespråkar. Huvudprincipen för innehav i tidig fas är senaste transaktionskurs som tredje part betalt gånger antal aktier, under förutsättning att inte alltför lång tid (maximalt ett år) gått sedan sådan transaktion. I den mån preferensaktier finns i aktuellt bolag skall hänsyn tas till aktuell preferensstruktur.

Finns det anledning att ifrågasätta senaste transaktion (negativa händelser har inträffat i bolaget eller i omvärlden) kan nedskrivning göras i 25 % intervall (25 %, 50 %, 75 % eller 100 %).

Företrädesemissioner med enbart befintliga ägare skall inte utgöra bas för värdering.

Om aktuellt bolag uppnått sådan mognad att det kan värderas med traditionella metoder (P/E, P/S, EV/EBITDA) skall så ske. Därvid skall lämpliga jämförelsebolag identifieras, och dessas värdering verifieras.

Optioner och konvertibla förlagslån värderas på motsvarande sätt relaterat till den underliggande aktien.

Fordringar värderas till nominellt belopp med avdrag för eventuell förlustrisk. Upptagna (kapitalandels-) lån samt andra åtaganden, exempelvis skyldighet att betala tilläggsköpeskilling skall värderas till det belopp som skulle betalas om de tillgångar som skyldigheten relateras till avyttras för de marknadsvärden som är aktuella vid varje tillfälle.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningar men som inte är derivat. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller gemensamt styrda företag redovisas här. Tillgångar i denna kategori redovisas löpande till verkligt värde. Periodens förändring av verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Finansiella skulder som innehas för handel

Finansiella skulder som innehas för handel utgörs av räntebärande skulder och derivat som inte används för säkringsredovisning. Skulder i kategorin värderas till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen. Koncernen har inga finansiella skulder som innehas för handel.

Övriga finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut-principen i enlighet med 4 kap 9§ ÅRL.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse uppstår och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Bedömning avsättning pågående projekt

I pågående forskningsprojekt där återstående kostnader förväntas överstiga återstående tilldelade medel förlustavräknas projektet för den beräknade förlusten.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas i det fall när det finns:

- En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom verksamhetens kontroll, inträffar eller uteblir eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Chalmers tekniska högskola AB utgör inte ett skattesubjekt på grund av karaktären av allmänt undervisningsverk. Moderstiftelsens ändamål är allmännyttigt och är därmed inskränkt skattskyldig.

Bedömningar och uppskattningar

Bokförda värden av materiella anläggningstillgångar påverkas i hög grad av bedömningar av nyttjandeperioden i samband med anskaffning, samt löpande bedömningar av eventuella nedskrivningsbehov eller behov av att justera nyttjandeperioden.

Bedömningar av eventuella förlustrisker i pågående forskningsprojekt sker utifrån havda kostnader och intäkter samt rimligt säkra tillkommande kostnader och intäkter fram till projektets slut. Om erhållna bidrag i sin helhet har förbrukats och/eller fordran överstiger kontraktsbelopp görs en förlustriskreservering.

Redovisningsprinciper i moderstiftelsen

Intäkter

Chalmersstiftelsens intäkter avser utdelning och räntor från kapitalförvaltningen samt resultat från värdepapper som löpande redovisas till verkligt värde samt även erhållna gåvor och donationer.

Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång

Chalmersstiftelsen har finansiella tillgångar som innehas för handel i form av räntebärande placeringar samt aktier och aktierelaterade placeringar. Chalmersstiftelsen tillämpar i moderstiftelsen och koncernen K3 kapitel 12, vilket innebär att finansiella tillgångar som innehas för handel värderas till verkligt värde i balansräkningen och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen tillsammans med realiserade vinster och förluster som "resultat från värdepapper".

Ränteintäkter och aktieutdelning

Intäkter på räntebärande värdepapper samt övriga ränteintäkter periodiseras. Förfallna räntekuponger redovisas som ränteintäkter och skillnad i anskaffningsvärde och marknadsvärde redovisas som resultat från värdepapper. Resultat från räntefonder som återinvesteras redovisas som resultat från värdepapper. Utdelning på aktier och aktierelaterade placeringar redovisas som intäkt vid utdelningstidpunkten. I moderstiftelsen redovisas i resultaträkningen "resultat från värdepapper", ränteintäkter och aktieutdelningar bland rörelsens intäkter.

Erhållna gåvor och donationer

Erhållna gåvor och donationer redovisas enligt huvudregel som intäkt när de erhålls. Ovillkorade erhållna donationer redovisas som intäkt i resultaträkningen och villkorade erhållna donationer redovisas som ökning av eget kapital. Erhållna donationer redovisas till verkligt värde vid gåvotillfället.

Beviljade anslag

Beviljade anslag redovisas direkt mot eget kapital. Som huvudregel skuldförs anslag vid beslutstillfället, medan villkorade anslag redovisas i takt med att villkoret uppfylls.

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt kapital. Bundet kapital utgörs av Stiftelsekapital (ursprungligt donationskapital), som inte är tillgängligt för utdelning. Fritt eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel och övrigt eget kapital. Som ändamålsbestämda medel redovisas Chalmersstiftelsens gåvomedel som utgörs av villkorade erhållna donationer. Övrigt eget kapital utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat, vilket inkluderar såväl realiserade som orealiserade vinster.

Redovisningsprinciperna i moderstiftelsen överensstämmer i övrigt med de ovan angivna redovisningsprinciperna i koncernredovisningen.

Not 2 Köp och försäljning inom koncernen**Chalmersstiftelsen**

Transaktioner från Stiftelsen till koncernföretag har under året skett till ett värde om 86 (87) mnkr. Transaktioner till Chalmersstiftelsen från koncernföretag har under året skett till ett värde om 43 (44) mnkr. Av transaktioner från Chalmersstiftelsen utgör 84 (85) mnkr utbildnings- och forskningsbidrag.

Not 3 Nettoomsättning**Koncernen**

Koncernens nettoomsättning fördelar sig per intäktslag enligt nedan.

	2018	2017
Departementsmedel	1 739 000	1 726 000
Hysesintäkter	115 798	107 810
Övriga intäkter	2 072 081	1 965 942
Summa	3 926 879	3 799 752

Not 4 Erhållna gåvor och donationer**Chalmersstiftelsen**

Chalmersstiftelsen har erhållit gåvor och donationer uppgående till 2,2 (4,7) mnkr. Av årets belopp har 2,2 mnkr intäktsförts som gåvor av kortvarig karaktär, varav 1 mnkr donerats av Sievert Larsson för riktade stipendier och 0,6 mnkr av US Friends of Chalmers till stipendier för amerikanska studenter att läsa vid Chalmers samt 0,3 mnkr har donerats för att inrätta en staty för Chalmers och Sveriges första kvinnliga ingenjör Vera Sandberg.

Not 5 Medelantalet anställda och ledningsfunktion

Koncernen	2018		2017	
	Antal anställda	Andel kvinnor %	Antal anställda	Andel kvinnor %
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	7	43	7	43
Chalmers tekniska högskola AB	3 092	39	3 066	38
<i>Chalmers Professional Education AB</i>	14	71	18	72
<i>Koncernen Chalmers Ventures</i>	20	50	17	59
Koncernen Chalmersfastigheter	35	46	35	49
SSPA Sweden AB	94	22	96	24
Summa	3 262	39	3 239	38

I ledningsfunktionen är fördelningen mellan män och kvinnor följande:

Koncernen	2018		2017	
	Totalt	Andel kvinnor %	Totalt	Andel kvinnor %
Styrelsen	62	31	63	32
Ledningen	50	40	52	42

I ledningsfunktionen är fördelningen mellan män och kvinnor följande:

Chalmersstiftelsen	2018		2017	
	Totalt	Andel kvinnor %	Totalt	Andel kvinnor %
Styrelsen	11	27	11	27
Ledningen	1	0	1	-

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Koncernen	2018		2017	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	6 924	4 038 (1 538)	6 641	3 611 (1 448)
Chalmers tekniska högskola AB	1 523 411	797 585 (321 472)	1 471 187	717 755 (260 492)
Chalmers Professional Education AB	9 023	4 295 (1 723)	9 896	4 811 (1 800)
Koncernen Chalmers Ventures	15 421	7 294 (2 514)	12 774	7 274 (2 818)
Koncernen Chalmersfastigheter	21 526	11 662 (3 749)	20 281	9 631 (3 051)
SSPA Sweden AB	49 515	22 665 (7 866)	53 325	24 859 (6 798)
Summa	1 625 820	847 539 (338 862)	1 574 104	767 941 (276 407)

Löner och andra ersättningar fördelad mellan styrelseledamöter och anställda

Koncernen	2018		2017	
	Styrelsen och vd (varav rörliga ersättningar)	Övriga anställda	Styrelsen och vd (varav rörliga ersättningar)	Övriga anställda
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	2 836	4 089	2 968	3 673
Chalmers tekniska högskola AB	4 223	1 519 188	4 223	1 466 964
Chalmers Professional Education AB	1 401	7 622	1 286	8 735
Koncernen Chalmers Ventures	2 386	13 035	2 307	10 468
Koncernen Chalmersfastigheter	1 600	19 926	1 570	18 711
SSPA Sweden AB	2 220	47 295	4 000	49 325
Summa	14 666	1 611 155	16 354	1 557 876

Till styrelsens ledamöter i dotterbolagen utgår arvode enligt årsstämman beslut som fastställs efter valberedningens riktlinjer. Till styrelsens ledamöter i Chalmersstiftelsen utgår arvode enligt nomineringskommitténs förslag som beslutas vid konstituerande möte. Styrelseledamot med anställning inom koncernen uppbär ej arvode för styrelseuppdrag.

Pensionsförmåner för vd i Chalmersstiftelsen motsvarar en premiebestämd pension på 35 % av ordinarie lön. Anställningsavtalet för vd innehåller ett åtagande om avgångsvederlag under 18 månader, med avräkning mot ersättning från annan arbetsgivare. Avtal har träffats om en ömsesidig uppsägningstid om sex månader.

Vd i dotterbolagen har avtalade ömsesidiga uppsägningstider om 3-6 månader. Vid uppsägning från bolagens sida utgår avgångsvederlag på mellan 6-24 månader.

Not 6 Leasing**Operationella leasingavtal**

Leasing där företaget är leasetagare. Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende inhyrda lokaler.

	2018	2017
Koncernen		
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	211 235	202 786
Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal		
Inom ett år	214 355	211 668
Mellan ett och fem år	697 888	737 068
Senare än fem år	596 748	408 788
Summa	1 508 991	1 357 524

Chalmersstiftelsen

Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	1 320	1 331
---	-------	-------

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal

Inom ett år	1 338	1 343
Mellan ett och fem år	2 575	3 743
Senare än fem år	486	648
Summa	4 399	5 734

Leasing där företaget är leasegivare. Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende uthyrda lokaler.

	2018	2017
Koncernen		
Räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter	115 798	107 810

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal

Inom ett år	105 222	98 974
Mellan ett och fem år	194 609	191 269
Senare än fem år	63 994	13 980
Summa	363 825	304 223

Leasing där företaget är leasegivare. Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende uthyrda lokaler.

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter	720	720

Framtida leaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal

Inom ett år	720	720
Mellan ett och fem år	1 260	1 980
Senare än fem år	-	-
Summa	1 980	2 700

Finansiella leasingavtal**Koncernen**

Leasing där koncernen är leasetagare. Koncernen innehar ett finansiellt leasingavtal som avser byggnader där det bokförda värdet uppgår till 55 210 (-). Periodens totala utbetalningar avseende finansiellt leasade tillgångar uppgick till 1 100 (-). Det finansiella leasingavtalets räntekostnader för 2018 är 1 110 (-) och avskrivningar 1 227 (-).

Not 7 Ersättning till revisorer

	2018	2017
Koncernen		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	1347	1 278
Skatterådgivning	238	787
Övriga tjänster	77	2 422
Summa	1 662	4 487

Chalmersstiftelsen**Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB**

Revisionsuppdrag	173	180
Skatterådgivning	-	253
Summa	173	443

Not 8 Immateriella tillgångar

	2018	2017
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	4 923	8 463
Årets investeringar	-	-
Avyttringar	-	53
Omklassificering	-	-3 487
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 923	4 923
Ingående avskrivningar	-3 855	-5045
Omklassificering	-	1 538
Avyttringar	-	18
Årets avskrivningar	-366	-366
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 221	-3 855
Utgående redovisat restvärde	702	1 068

Not 9 Byggnader och mark

	2018	2017
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	3 262 739	3 181 275
Årets investeringar	110 889	86 964
Avyttring	-2 752	-5 500
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 370 876	3 262 739
Ingående avskrivningar	-712 009	-644 816
Avyttringar	1 716	1 161
Årets avskrivningar	-69 371	-68 354
Utgående ackumulerade avskrivningar	-779 664	-712 009
Utgående redovisat restvärde	2 591 212	2 550 730
Varav redovisat värde på fin. leasade tillgångar	55 210	-
Chalmersstiftelsen		
Ingående anskaffningsvärde	9 235	9 235
Årets investeringar	120	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	9 355	9 235
Ingående avskrivningar	-1 039	- 577
Årets avskrivningar	-463	- 462
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 502	- 1039
Utgående redovisat restvärde	7 853	8 196
Verkligt värde förvaltningsfastigheter		
Koncernen	2018	2017
	4 445 853	4 251 896
Chalmersstiftelsen	2018	2017
	7 853	8 196

Fastighetsvärden baseras på Newsecs värdering av fastighetsbeståndet per 31 december. Den sammanvägda värdebedömningen baseras på marknadsanalys, resultatet av kassaflödesanalys samt avkastningsberäkning.

Not 10 Maskiner och inventarier

	2018	2017
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	2 427 078	2 250 984
Årets investeringar	171 682	231 791
Försäljningar/utrangeringar	-62 169	-64 704
Omklassificering	-201	9007
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 536 390	2 427 078
Ingående avskrivningar	- 1 764 047	- 1 688 347
Försäljningar/utrangeringar	61 236	63 349
Årets avskrivningar	-142 923	-137 511
Omklassificering	201	-1 538
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 845 533	-1 764 047
Utgående redovisat restvärde	690 857	663 031
Chalmersstiftelsen		
Ingående anskaffningsvärde	1 713	1 552
Årets investeringar	-	353
Försäljningar/Utrangeringar	-	-192
Omklassificering	-201	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 512	1 713
Ingående avskrivningar	-515	-463
Årets avskrivningar	-302	-244
Försäljningar/Utrangeringar	-	192
Omklassificering	201	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-616	-515
Utgående redovisat restvärde	896	1 198

Not 11 Pågående nyanläggning

	2018	2017
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	67 241	73 350
Årets investeringar	44 610	43 928
Omklassificering	-63 267	-50 037
Utgående pågående nyanläggning	48 584	67 241

Not 12 Finansiella intäkter och kostnader

	2018	2017
Koncernen		
Ränteintäkter och liknande poster		
Resultat från andelar i intresseföretag	2 538	-813
Aktieutdelning	229	-
Ränteintäkter övriga	3 127	4 896
Resultat från värdepapper som är anl.tillgång	36 903	208 322
Summa	42 797	212 405
Räntekostnader och liknande poster		
Räntedelen av årets pensionskostnad	-40 989	-41 204
Räntekostnader övriga	-54 867	-32 850
Summa	-95 856	-74 054
Chalmersstiftelsen		
Ränteintäkter och liknande poster		
Aktieutdelning	196	1 716
Ränteintäkter	46 551	47 754
Resultat från värdepapper som är anl.tillgång	-30 320	169 511
Summa	16 427	218 981
Räntekostnader och liknande poster		
Räntedelen av årets pensionskostnad	100	-100
Räntekostnader övriga	-	-38
Summa	-100	-138

Not 13 Skatter**Koncernen**

Årets skattekostnad har beräknats enligt gällande skattesats, 22 % . I Koncernen redovisas en icke kassaflödespåverkande uppskjuten skattekostnad, av bland annat årets förbrukade underskottsavdrag och skattemässiga överavskrivningar. Värdering av uppskjutna skattefordringar och -skulder har skett efter de skattesatser som förväntas gälla för den period då tillgången realiserar eller skulden regleras. Bedömningen är att dessa realiserar eller regleras 2021 eller senare utifrån skattesats 20,6 % utifrån nya skatteregler om sänkt bolagsskatt som antagits 2018. Påverkan från omvärdering enligt ny skattesats har redovisats över resultatet 2018.

Skatt på årets resultat

	2018	2017
Aktuell skatt	-624	-954
Uppskjuten skatt	-10 724	-17 287
Skatt på årets resultat	-11 348	-18 241

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

	2018		2017	
	<i>Uppskjuten skattefordran</i>	<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	<i>Uppskjuten skattefordran</i>	<i>Uppskjuten skatteskuld</i>
Obeskattade reserver	-	-14 665	-	-16 304
Räntederivat	2 235	-	10 182	-
Skattemässiga överavskrivningar	-	-113 714	-	-109 298
Övrigt		-66		-66
Summa	2 235	-128 445	10 182	-125 668

Avstämning effektiv skatt

	2018		2017	
Redovisat resultat före skatt		-84 998		185 148
Skatt enligt gällande skattesats	22 %	18 700	22 %	-40 733
Effekt av att Stiftelsen Chalmers tekniska högskola ej är skattesubjekt		-318		44 582
Effekt av att Chalmers tekniska högskola ej är skattesubjekt		-16 293		471
Koncernmässig justering		-17 538		-17 814
Skatteeffekt av ej avdragsgilla poster		-14 844		-13 548
Skatteeffekt av ej skattepliktiga poster		10 869		7 047
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt		-566		- 843
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag		33		210
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat		26		2 387
Skatteeffekt av schablonintäkt periodiseringsfond		1		-9
Uppskjuten skatt		-		-56
Fusion		-		65
Effekt av sänkt bolagsskatt fr.o.m 2021		8 587		-
Övrigt		-5		-
Redovisad effektiv skatt	13,4 %	-11 348	9,9 %	-18 241

Chalmersstiftelsen

Skatt på årets resultat -21 (2) tkr. Chalmersstiftelsens ändamål är allmännyttigt, är därmed inskränkt skattskyldig och betalar skatt endast för fastighetsinkomster.

Not 14 Andelar i koncernföretag

Chalmersstiftelsen	2018	2017
Ingående bokfört värde	202 100	202 100
Utgående bokfört värde	202 100	202 100

	Eget kapital	Årets resultat	Kapital andel %	Röst-rätts - andel %	Antal andelar	Bokfört värde
Dotter- och dotterdotterföretag						
Chalmers tekniska högskola AB	603 237	-74 057	100	100	150 000	145 100
Chalmers Professional Education AB	2 712	-416	100	100	400	1 000
Chalmers Ventures AB	168 989	29 951	100	100	100	56 020
IT-Universitetet i Göteborg AB	95	0	100	100	1 000	100
Chalmersfastigheter AB	291 029	31 029	100	100	25 000	30 000
AB Chalmersska huset	2 067	-466	100	100	2 300	
SSPA Sweden AB	57 809	-564	100	100	160 000	27 000
Summa						202 100

Dotter- och dotterdotterföretagens organisationsnummer och säte:

Chalmers tekniska högskola AB	556479-5598	Göteborg
Chalmers Professional Education AB	556634-5996	Göteborg
Chalmers Ventures AB	559001-3941	Göteborg
IT-universitetet i Göteborg AB	556605-9704	Göteborg
Chalmersfastigheter AB	556487-9764	Göteborg
AB Chalmersska huset	556547-8996	Göteborg
SSPA Sweden AB	556224-1918	Göteborg

Not 15 Andelar i intresseföretag

	2018	2017
Koncernen		
Ingående bokfört värde	78 157	72 969
Årets förvärv	200	2
Lämnade aktieägartillskott	6 000	6 000
Andel i årets resultat	8 539	-1 939
Nedskrivning/Omklassificering	-6000	-3 293
Övriga poster	-	4 418
Utgående bokfört värde	86 896	78 157

Specifikation av andelar i intresseföretag

	Eget Kapital	Årets Resultat	Kapital- andel %	Rösträtts- andel %	Antal andelar	Bokfört värde
AstaZero AB	87 980	147	39	39	38 670	52 252
Johanneberg Science Park AB	2 763	-7 589	40	49	1 000	1 045
Lindholmen Science Park AB	8 534	- 8 967	16	42	150	1 865
Sahlgrenska Science Park AB	4 454	-4 541	23	25	250	1 566
Swedish Electric Transport Laboratory AB	500	-	40	40	200	200
Johanneberg Campusbo AB	953	86	20	20	200	191
Johanneberg Campusbo KB	104 189	10 997	20	20	-	28 885
Flowtech International AB	1 633	0	50	50	500	892
						86 896

Uppgift om eget kapital och årets resultat baseras på ej reviderade bokslut 2018.

Intresseföretagens organisationsnummer och säte

	Organisationsnummer	Säte
AstaZero AB	556802-4946	Borås
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	Göteborg
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	Göteborg
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	Göteborg
Swedish Electric Transport Laboratory AB	559155-5536	Göteborg
Johanneberg Campusbo AB	556658-6730	Göteborg
Johanneberg Campusbo KB	969704-9751	Göteborg
Flowtech International AB	556377-5856	Göteborg

Not 16 Långfristiga räntebärande placeringar

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Ingående marknadsvärde	1 878 640	1 654 314
Omklassificering	-	-2 074
Årets investering	244 360	706 779
Årets försäljning	-76 539	- 508 240
Värdeförändring	-15 615	27 861
Utgående marknadsvärde	2 030 846	1 878 640

Specifikation över Chalmersstiftelsens samlade innehav kan beställas hos Chalmersstiftelsens kansli.

Not 17 Aktier och aktierelaterade placeringar

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Ingående marknadsvärde	1 267 490	1 288 504
Årets investering	700 597	871 766
Årets försäljning	-876 507	- 1 035 638
Värdeförändring	-49 547	142 858
Utgående marknadsvärde	1 042 033	1 267 490

Specifikation över Chalmersstiftelsens samlade innehav kan beställas hos Chalmersstiftelsens kansli.

Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2018	2017
Koncernen		
Ingående marknadsvärde	167 935	137 480
Omklassificering	746	1 993
Årets investering	25 582	29 846
Årets försäljning	- 16 908	- 16 786
Aktieägartillskott	4 916	3 050
Värdeförändring	1 890	12 352
Utgående bokfört värde	184 161	167 935

Andra långfristiga värdepappersinnehav avser Chalmers Ventures koncernens innehav i onoterade bolag.

Not 19 Fordringar hos koncernföretag

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Ingående bokfört värde	820 703	795 627
Tillkommande fordringar	30 000	30 000
Amorteringar, avgående fordringar	-2 935	-4 924
Utgående bokfört värde	847 768	820 703

Långfristiga fordringar avser förlagslån till Chalmersfastigheter AB samt kapitalandelslån till Chalmers Ventures AB

Not 20 Andra långfristiga fordringar

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Lån till Stiftelsen Chalmers Innovation	14 355	14 355
Lån till Emils Kårhus AB	-	52 361
Övriga poster	1 400	-
Summa	15 755	66 716

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Koncernen		
Fordran på finansiärer	438 730	406 001
Förutbetalda hyreskostnader	53 026	54 881
Upplupna ränteintäkter	771	541
Övriga poster	53 803	60 261
Summa	546 330	521 684
Chalmersstiftelsen		
Upplupna ränteintäkter	766	513
Övriga poster	236	232
Summa	1 002	745

Not 22 Kortfristiga placeringar

Placeringar i obligationer och andra räntebärande värdepapper med en löptid kortare än ett år.

	2018	2017
Koncernen		
Ingående marknadsvärde	0	56 827
Årets försäljning	-	- 54 731
Omklassificering	-	2 074
Värdeförändring	-	-4 170
Utgående marknadsvärde	0	0
Chalmersstiftelsen		
Ingående marknadsvärde	0	51 780
Årets försäljning	-	-49 684
Omklassificering	-	2 074
Värdeförändring	-	-4 170
Utgående marknadsvärde	0	0

Not 23 Avsättningar för pensioner

Pensionsplanen består av två delar, en avgiftsbestämd och en förmånsbestämd pension. Den avgiftsbestämda pensionen innebär att företaget betalar en viss procentsats av den anställdes lön till dennes framtida pension. Den förmånsbestämda pensionen innebär att Chalmers dels betalar en sparpremie som är försäkringstekniskt- och individuellt beräknad, dels skuldför äldre förmånsbestämda åtaganden i egen balansräkning. Skuldberäkningen för åtagandet är beräknad enligt Finansinspektionens anvisningar för beräkning av pensionsskuld FFFS 2007:31 och gällande försäkringstekniska riktlinjer. Riktlinjerna innehåller ränteantagandet -0,6 % år 2018 respektive -0,4 % år 2017.

Vid beräkning av nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar ger ett högt ränteantagande en lägre pensionsskuld och ett lågt ränteantagande ger en högre pensionsskuld jämfört med nominellt värde. Ett negativt ränteantagande ger en högre pensionsskuld.

Koncernen

Förändring i pensionskulden	2018	2017
Skuld vid årets ingång	1 032 302	1 057 233
Avsättning under perioden	46 176	12 470
Avgår pensionsutbetalningar	-36 256	-37 401
Avgår utnyttjade antastbara förmåner	-240	-
Skuld vid årets utgång	1 041 982	1 032 302
Pensionskostnad	2018	2017
<i>Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen</i>		
Personalkostnad	- 323 065	- 261 967
Finansiell kostnad	- 40 885	- 41 134
Summa	- 363 950	- 303 101

Årets pensionskostnader består av såväl förmånsbestämda som avgiftsbestämda pensionspremier.

Chalmersstiftelsen

Förändring i pensionskulden	2018	2017
Skuld vid årets ingång	2 514	2 470
Avsättning under perioden	221	261
Avgår pensionsutbetalningar	-232	-217
Skuld vid årets utgång	2 503	2 514
Chalmersstiftelsen	2018	2017
<i>Pensionskostnad</i>		
<i>Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen</i>		
Personalkostnad	-1 443	- 1 309
Finansiell kostnad	-100	- 100
Summa	-1 543	- 1 409

Not 24 Övriga avsättningar

Avsättning enligt Avtal om lokala omställningsmedel innebär en årlig avsättning av 0,3% av lönesumman.

Syftet med de lokala omställningsmedlen är att utifrån verksamhetens behov hantera och planera omställningsåtgärder. Utnyttjad avsättning avser proaktiva omställningsåtgärder och aktiviteter som förankrats i lokal samverkan. Avsättning för ersättning till anställda avser direktpensioner. Avsättning Övrigt avser kostnader för framtida hämtning av producerat kärnavfall, återställande av lokal samt marknadsvärdering av lån.

Koncernen

	Lokala omställningsmedel	Ersättn till anställda	Övrigt	Totalt
Ingående avsättning 2017-01-01	13 934	1044	551	15 529
Avsättning under perioden	4 981	298	6 942	12 221
Utnyttjad avsättning under perioden	-3 785	-163	-551	-4 499
Utgående avsättning 2017-12-31	15 130	1 179	6 942	23 251

	Lokala omställningsmedel	Ersättn till anställda	Övrigt	Totalt
Ingående avsättning 2018-01-01	15 130	1 179	6 942	23 251
Avsättning under perioden	4 658	314	12 380	17 352
Utnyttjad avsättning under perioden	-2 087	-187	450	-1 824
Utgående avsättning 2018-12-31	17 701	1 306	19 772	38 779

Not 25 Långfristiga skulder

Koncernen	2018	2017
<i>Förfallotidpunkt 1-5 år från balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut	615 298	1 425 050
<i>Förfallotidpunkt senare än fem år från balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut	-	5 179
Summa	615 298	1 430 229

Under 2018 har långfristig skuld om 813 050 tkr med förfallotid 2019-12-31 omklassificerats till kortfristig skuld.

Not 26 Skulder till koncernföretag

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Chalmers tekniska högskola AB	2 174 811	2 038 633
Chalmersfastigheter AB	53 868	26 549
AB Chalmersska huset	3 410	3 529
SSPA AB	15 137	24 444
Chalmers Professional Education AB	7 786	3 742
Chalmers Ventures AB	118 190	76 695
Summa	2 373 202	2 173 592

Not 27 Övriga kortfristiga skulder

	2018	2017
Chalmersstiftelsen		
Anknutna stiftelser	297 708	305 801
Stiftelsen Chalmers industriteknik	39 695	42 080
Stiftelsen Chalmers Innovation	32 395	35 162
Övriga poster	1 789	2 829
Summa	371 587	385 872

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Koncernen		
Skuld till finansörer	1 110 649	995 907
Oförbrukade bidrag anläggningar	123 673	121 096
Semesterlöneskuld	183 316	170 870
Förutbetalda hyresintäkter	10 889	14 968
Sociala avgifter	44 540	43 402
Övriga poster	149 619	145 589
Summa	1 622 686	1 491 832
Chalmersstiftelsen		
Semesterlöneskuld	698	564
Sociala avgifter	516	460
Övriga poster	233	440
Summa	1 447	1 464

Not 29 Ställda säkerheter och Eventualförpliktelser

Koncernen	2018	2017
Ställda säkerheter exklusive till nedan angivna		
Fastighetsinteckningar	1 413 050	1 483 050
Bankgaranti	4 149	4 159
Säkerheter ställda till förmån för koncernföretag		
Pantsättning av depå för lån åt Chalmersfastigheter AB	1 724 369	1 571 558
Summa ställda säkerheter	3 141 568	3 058 767
Eventualförpliktelser		
Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt	20 343	20 072
Eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag		
Borgensåtagande lån för Chalmersfastigheter AB	612 000	612 000
Borgensåtagande för finansieringsbelopp för Chalmers tekniska högskola AB	2 599	-
Eventualförpliktelser till förmån för intresseföretag		
Borgensåtagande för AstaZero AB	100 542	100 542
Summa eventualförpliktelser	735 484	732 614

Pantsättning depå för lån till Chalmersfastigheter

Chalmersstiftelsen har värdepappersdepå i Swedbank i pant för lån till Chalmersfastigheter. Lånet uppgår till 813 050 tkr per 2018-12-31.

Borgensåtagande Chalmers tekniska högskola AB

Borgensåtagande för Chalmers tekniska högskola AB gentemot Kärnavfallsfonden avseende kostnader utöver erlagd kärnavfallsavgift upp till och med finansieringsbeloppet 2 599 tkr.

Borgensåtagande intresseföretag AstaZero AB

Chalmersstiftelsen har ett borgensåtagande i Nordiska investeringsbanken avseende lån för AstaZero AB. Lånet uppgår till 216 667 tkr per 2018-12-31. Chalmersstiftelsens indirekta ägarandel via Chalmers AB är 38,7 %.

Ansvarsförbindelser ställt till förmån för intresseföretag

Chalmers har i enlighet med aktieägaravtal en förbindelse mot intressebolag Johanneberg Science Park AB, Lindholmen Science Park AB och Sahlgreńska Science Park AB att årligen lämna ovillkorade aktieägartillskott på 2 000 tkr respektive 3 000 tkr respektive 1 000 tkr.

Ansvarsförbindelser ställda till förmån för gemensamt styrt företag

Chalmers har ett långsiktigt strategiskt samarbete med Fraunhofer Gesellschaft genom Stiftelsen Fraunhofer-Chalmers Centrum för Industrimatematik, 857209-5951. Kopplat till detta samarbete finns ett finansieringsåtagande. Detta åtagande är löpande och utvärderas var femte år.

Chalmersstiftelsen

	2018	2017
Säkerheter ställda till förmån för koncernföretag		
Pantsättning av depå för lån till Chalmersfastigheter AB	1 724 369	1 571 558
Summa ställda säkerheter	1 724 369	1 571 558

Eventualförpliktelser

	2018	2017
Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti	50	50
<i>Eventualförpliktelser för koncernföretag</i>		
Borgensåtagande gentemot Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt avseende Chalmersfastigheter AB:s pensionsåtagande	12 072	11 922
avseende Chalmers tekniska högskola AB:s pensionsåtagande	1 002 613	989 221
Särskild förbindelse till följd av Riksgäldens borgen för pensionsåtagande	23 872	27 372
Borgensåtagande för finansieringsbelopp för Chalmers tekniska högskola AB gentemot Kärnavfallsfonden	2 599	-
Borgensåtagande för lån till Chalmersfastigheter AB	612 000	612 000
Borgensåtagande för lån till AstaZero AB	100 542	100 542
Summa eventualförpliktelser	1 753 748	1 741 107

Not 30 Poster som ej ingår i kassaflödet

	2018	2017
Koncernen		
Förändring avsättningar	25 208	-17 209
Marknadsvärdering finansiella anläggningstillgångar	27 842	- 205 626
Andel i intressebolags resultat	-8 539	813
Övriga poster	-123	-3 655
Summa	44 388	-225 677
Chalmersstiftelsen		
Marknadsvärdering finansiella anläggningstillgångar	65 162	- 166 550
Förändring avsättningar	-11	64
Övriga poster	-	2
Summa	65 151	- 166 484

Not 31 Händelser efter balansdagen**Koncernen**

Inga väsentliga händelser.

Chalmersstiftelsen

Inga väsentliga händelser.

Styrelsen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola beslutar fastställa årsredovisningen för verksamhetsåret 2018.

Den 27 februari 2019

Stefan Johnsson
Ordförande

Christel Armstrong Darvik
Vice ordförande

Marianne Stenius

Per Olof Arnäs

Stefan Bengtsson

Nicolas Hassbjer

Olle Larkö

Johan Malmquist

Helene Odenjung

M Johan Widerberg

Daniel Langkilde

Fredrik Sanell
Verkställande Direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 27 februari 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bror Frid
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Ulrika Ramsvik
Auktoriserad revisor